

**I 2030 er Region Midtjylland en
international vækstregion i et
sammenhængende Danmark**

UDKAST

Senest revideret: 14. september 2011

Til temamøde i regionsrådet den 26.
september 2011

Indhold

Kursen er lagt – nu fortsætter samarbejdet	3
De bærende samarbejdsprincipper	3
Vision 2030	4
Klimatilpasning	6
Energi og miljø	8
Uddannelse	10
Byer og landskab	12
Mobilitet	13
Erhverv og turisme	16
Kultur	18
Sundhed	20

Kursen er lagt – nu fortsætter samarbejdet

Det er med stor glæde, at jeg kan præsentere den reviderede regionale udviklingsplan, som rummer den strategi, der skal gøre Region Midtjylland til en international vækstregion i et sammenhængende Danmark frem mod 2030.

At nå denne vision vil kræve øget samspil, mere viden og større opmærksomhed på bæredygtighed på alle indsatsområder.

Under udarbejdelsen af den nye regionale udviklingsplan har vi kunnet bygge videre på det tætte og tillidsfulde samarbejde med kommunerne, som vi opnåede under tilblivelsen af den første regionale udviklingsplan i 2007. Det betyder, at vi denne gang har turdet skærpe vore målsætninger og forventninger til hinanden.

Nu har vi det dialogværktøj, som den regionale udviklingsplan skal være. Jeg vil på regionsrådets vegne

opfordre alle regionale aktører til at indgå i den fortsatte dialog om den udvikling vi ønsker i regionen.

Der er behov for at arbejde sammen for at kunne imødegå vore fælles udfordringer og realisere vore fælles visioner.

Bent Hansen
Formand for
regionsrådet
i Region Midtjylland

De bærende samarbejdsprincipper

Allerede under tilblivelsen af den første regionale udviklingsplan i 2007 formulerede regionsrådet og alle 19 kommuner et sæt principper for samarbejdet. Disse har været medvirkende til et tillidsfuldt samarbejde og fastholdes.

- ❶ Den regionale udviklingsplan udnytter de styrkepositioner, der er i regionen.
- ❷ Den regionale udviklingsplan fokuserer på de forskellige vilkår, der er for udvikling i de enkelte egne af regionen.

Region Midtjylland og de 19 kommuner vil:

- ▶ sikre kvalitet i udforskning og udvikling af potentialer med internationalt udsyn og bæredygtighed som de grundlæggende værdier.
- ▶ arbejde åbent, inviterende og med initiativ.
- ▶ i et målrettet strategisk samarbejde sikre koordinering, helhedstænkning, netværk og dialog på tværs af administrative og geografiske grænser.
- ▶ udnytte og synliggøre synergier geografisk og tematisk.
- ▶ i fællesskab bruge vores direkte og indirekte indflydelse til at påvirke forhold, der har betydning for den midtjyske region.
- ▶ forpligte hinanden til at gøre opmærksom på, når initiativer fraviger fællesskabets vision.

Regionens overordnede udfordringer:

Globalt klima

Stigende vandstande, monstereregn og risiko for forurening af grundvandet. Miljø- og ressourcemæssige udfordringer, behov for at finde tilstrækkelige alternativer til fossilt brændsel samt nedbringe CO₂-udslip.

Økonomi

Globaliseringens virkninger for kompetenceudvikling, erhvervsudvikling og økonomi er en særlig udfordring. I Danmark oplever vi lav produktivitetsstigning og relativt høje produktionsomkostninger. De offentlige budgetter er under pres på grund af øget efterspørgsel af velfærdsydelser.

Demografi

Udvikling med større andel ældre, befolkningsvækst i primært de østlige og sydlige egne i regionen samt stagnation eller befolkningstilbagegang i de primært nordlige og vestlige egne i regionen. Den aldrende befolkning, særligt i vestlige og nordlige egne, giver mangel på arbejdskraft.

Uddannelse

Fremtidigt vil der være stadigt stigende behov for faglært arbejdskraft og arbejdskraft med videregående uddannelse. Tilsvarende vil behovet for ufraglærte svinde.

Den enkeltes uddannelsesniveau har tæt sammenhæng med sundhedstilstanden og tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Sundhed

Højere levealder og stadig flere behandlingsmuligheder medfører stigende pres på sundhedsberedskabet. Veltilrettelagt forebyggelse og højere uddannelsesniveau hos borgerne kan lette presset og udligne social ulighed i sundhed. Dette vil kunne være en gevinst for den enkelte såvel som for samfundet.

Den regionale udviklingsplan er en udviklingsstrategi

Den regionale udviklingsplan er en beskrivelse af den ønskede udvikling af Region Midtjylland udarbejdet i samspil med de regionale aktører. Den skal ses som en fælles strategi for regionen, kommunerne, erhvervslivet og de øvrige aktører i regionen.

I forlængelse af den regionale udviklingsplan vil regionsrådet indgå aftaler på områder, hvor der er fælles interesser eller udfordringer. Aftalerne vil blive indgået med grupper af regionale aktører i og udenfor regionen med henblik på i fællesskab at fremme den beskrevne ønskede udvikling.

Således er den regionale udviklingsplan et strategisk udviklingsværktøj til brug for de regionale aktører.

Den regionale udviklingsplan vedtages af regionsrådet efter planlovens § 11a og skal på grundlag af en helhedsvurdering beskrive en ønskelig fremtidig udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder samt for natur og miljø, herunder rekreative formål, erhverv og turisme, beskæftigelse, uddannelse og kultur.

Derudover skal strategien sikre sammenhæng mellem og bygge på:

- ▶ Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi
- ▶ Lokale Agenda21-strategier
- ▶ Andre regionale strategier og planer, eksempelvis for uddannelse, kultur og sundhed

Endelig kan den regionale udviklingsplan inspirere de regionale parter planer og strategier.

Kommuneplanerne må ikke stride mod planens indhold, og f. eks. i kystnærhedszonen kan kommunernes planlægning styrkes, hvis ønskede projekter understøttes af den regionale udviklingsplan.

Yderligere kan regionsrådet med udgangspunkt i den regionale udviklingsplan gennemføre analyser, etablere og facilitere netværksdannelser og lignende med henblik på at fremme planen.

Agenda21

Denne regionale udviklingsplan udgør den udadrettede del af Agenda21-strategien for Region Midtjylland, idet bæredygtighed er et gennemgående tema. Den regionale udviklingsplan fremmer samspil mellem miljømæssige, trafikale, erhvervsmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold, således som planlovens § 33a fastsætter det.

Ved bæredygtighed forstås ligeværdige hensyn til sociale, miljømæssige og økonomiske forhold.

Social bæredygtighed handler om at reducere marginalisering og skabe åbenhed for at se kvaliteter i mangfoldigheden. Med andre ord handler det om at anerkende, at der findes talenter og ressourcer i alle, og at de skal bringes i spil.

Når det gælder miljømæssig bæredygtighed er det centralt at reducere miljøbelastningen. Samtidig kan virksomhederne gøre dagens udfordringer til morgendagens forretningsområder, hvilket er et vigtigt led i økonomisk bæredygtighed.

Region Midtjylland er en international vækstregion i et sammenhængende Danmark

Visionen, som regionen og de 19 kommuner udformede i den første regionale udviklingsplan, fastholdes:

I 2030 skal Region Midtjylland være en international vækstregion i et sammenhængende Danmark.

Region Midtjylland ønsker at udbygge de regionale og lokale styrkepositioner gennem bedre samspil, mere uddannelse og livslang læring, mere vedvarende energi, mere miljørigtige løsninger, bedre mobilitet samt bedre sikring af vort grundvand og vor sundhed.

Region Midtjylland og de 19 kommuner arbejder for et sammenhængende Danmark med en infrastruktur, der understøtter udviklingen i hele regionen.

Det er vigtigt at turde arbejde langsigtet med at gøre de samfundsmæssige udfordringer til morgendagens nye forretningsområder, blandt andet ved at der søges udviklet en fælles langsigtet energi- og klimatilpasningsstrategi.

Det skal ske gennem et øget internationalt udsyn og samarbejde samt et forbedret samspil mellem offentlige og private aktører.

Et nyt offensivt samspil og samarbejde skal styrke kommunernes og byernes indbyrdes roller og opgaver som omdrejningspunkt for at fremme opfyldelsen af den fælles vision.

Gennem dialogen om den regionale udviklingsplanlægning, de kommunale strategier og øvrige aktørers strategier sikres, at de fælles initiativer bliver til fælles bedste for den samlede regionale udvikling.

Strategien beskrives i det følgende under 8 indsatsområder. Overskriften for hver er en målsætning for, hvad vi i fællesskab har skabt af bidrag i 2030 for at indfri visionen.

Klimatilpasning

I 2030 er klimaændringerne offensivt imødegået, og vi har omsat udfordringer til nye forretningsmuligheder og samfundsmæssige forbedringer

Energi og miljø

I 2030 har vi bragt regionen i front med konkurrencedygtige virksomheder og videninstitutioner indenfor bæredygtig energiforsyning og miljøvenlig innovation

Uddannelse

I 2030 tilbyder vi alle borgere et uddannelsessystem, der er fleksibelt og sammenhængende og som desuden tilgodeser samfundets behov for viden og kompetente medarbejdere

Byer og landskab

I 2030 indgår byer i samarbejde med deres opland og andre byer for at styrke hinanden og generere udvikling.

Vi har sikret rent grundvand og der er i stigende grad opnået bæredygtighed

Mobilitet

I 2030 er vej- og banenettet udbygget og vi har indført miljøvenlige kollektive transportløsninger samt et fintmasket digitalt højhastighedsnetværk. Det giver fri tilgængelighed for borgere, varer og informationer

Erhverv og turisme

I 2030 er der skabt et globalt konkurrencedygtigt erhvervsliv, der baserer sig på bæredygtig vækst og har formået at omsætte samfundets udfordringer til forretning

Kultur

I 2030 er alle opsat på at bringe kreative kompetencer i spil. Kulturlivet i Region Midtjylland favner fortid, nutid og fremtid

Sundhed

I 2030 tilbydes alle borgere et sundhedstilbud blandt de bedste i Europa – et sammenhængende system, der understøtter ansvar for egen trivsel

Klimatilpasning

Ikke vores billede – Herbert Dreizeitls

I 2030 er klimaændringerne offensivt imødegået, og vi har omsat udfordringer til nye forretningsmuligheder og samfundsmæssige forbedringer

Det vil sige:

- ▶ Bæredygtighed, som indebærer ligeværdige hensyn til sociale, miljømæssige og økonomiske forhold er betegnende for den vedholdende klimatilpasningsindsats i Region Midtjylland.
- ▶ Myndigheder, erhverv og brancheorganisationer har i fællesskab udviklet klimavenlig arealanvendelsesstrategi og løser hermed udfordringen med periodevis overskydende eller manglende regnvand.
- ▶ Virksomheder og videninstitutioner beskæftiger sig i stigende grad med forskning og udvikling inden for klimatilpasning.
- ▶ Region Midtjylland og andre regionale aktører efterspørger bevidst nye klimatilpassede løsninger og de bæredygtige løsninger med henblik på at fremme virksomhedernes interesse i at komme først med at udvikle dem.
- ▶ Borgerne får mere viden om klimatilpasning og om egne muligheder for at foretage ansvarlige valg – blandt andet ved, at uddannelsesinstitutioner underviser i emnet.
- ▶ Stadig flere relevante regionale aktører indgår i internationale netværk, der bidrager med inspiration, ressourcer og viden.

Klimatilpasning handler især om:

De ændrede klimatiske forhold betyder nye vilkår og kræver tilpasning til nye tider.

Forandringerne fortsætter længe efter 2030, så planlægningshorisonten skal være væsentligt længere end sædvanligt.

Klimaet forandrer sig, og vi skal tilpasse os de nye vilkår.

Vi forventer blandt andet:

- ▶ stigning i temperatur
- ▶ øget risiko for oversvømmelser
- ▶ tendens til flere episoder med meget kraftig nedbør, monsterregn
- ▶ øget tørkerisiko i vækstsæsonen
- ▶ stigende havvandsspejl

Men også muligheder for

- ▶ nye samarbejder og forretningsudvikling
- ▶ nye rekreative samspil mellem mennesker og vand
- ▶ nye afgrøder og andre sæsoner
- ▶ nye turistattraktioner

I Region Midtjylland vil vi især fokusere på de udfordringer og erhvervsmuligheder, de stigende og mere intense vandmængder giver os.

Klimaforandringerne rummer store potentialer for erhvervsudvikling, idet der er et voksende marked nationalt og globalt for nye produkter, teknologier, organisationsformer og løsninger, der kan imødegå klimaforandringerne.

Regionsrådet og de 19 kommuner vil:

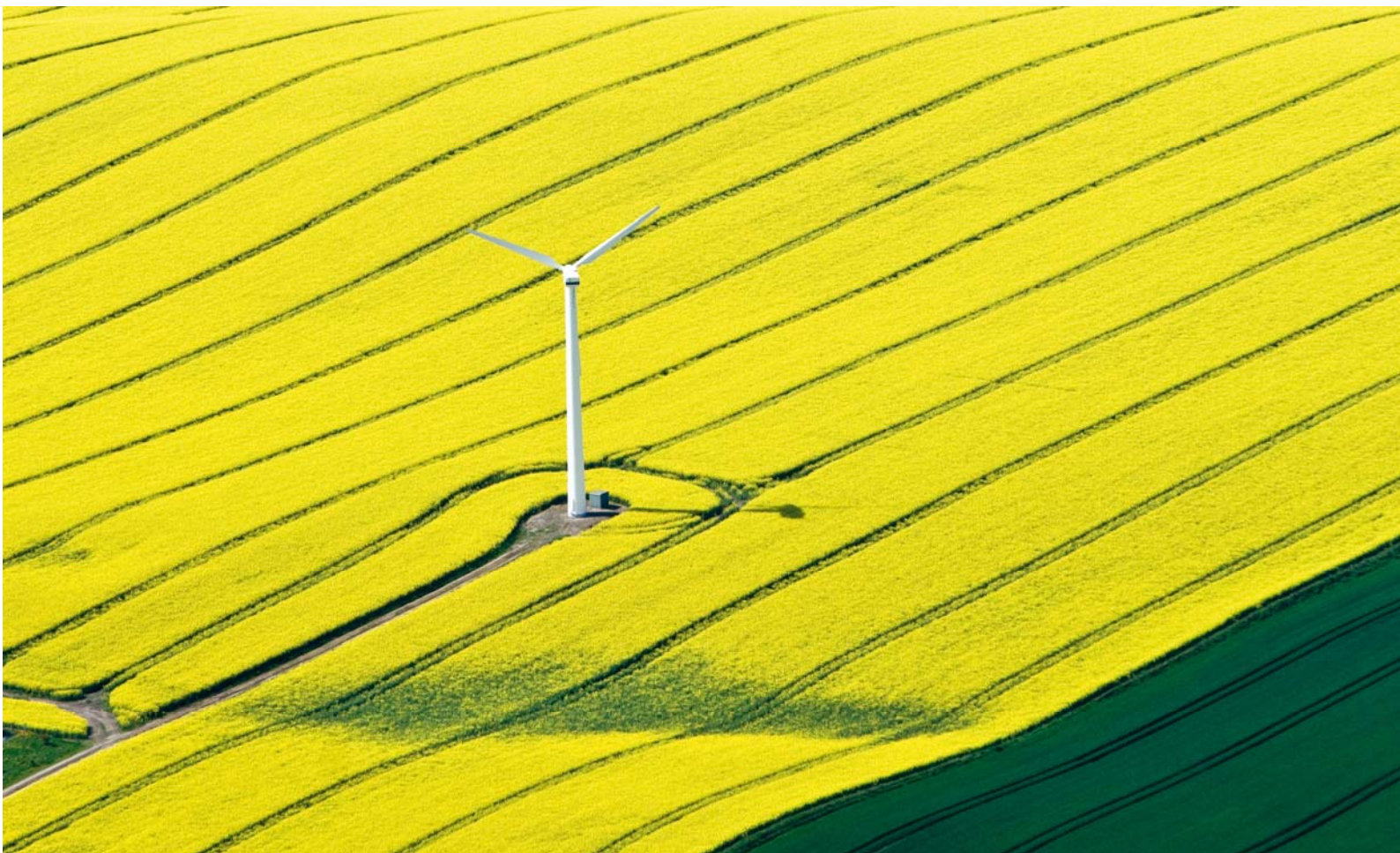
- ▶ skabe samarbejde blandt flest mulige regionale aktører om at udarbejde en klimatilpasningsstrategi for Region Midtjylland om vand i balance, der rækker frem mod år 2100.
- ▶ finde robuste proaktive klimatilpasningsløsninger. Vi vil afsøge, hvordan forskellige sektors klimatilpasningsbehov kan bringes sammen i større hensigtsmæssige helheder, der understøttes af god planlægning.
- ▶ bidrage til at opnå størst mulig bevidsthed og ansvarlighed for klimaet blandt borgere, myndigheder og virksomheder.
- ▶ vedligeholde internationale netværk og derved bidrage til at bringe regionale aktører i kontakt med ny viden og med samarbejdspartnere bl.a. i EU.
- ▶ deltage i udviklingsinitiativer til afklaring af, hvordan vi kan tilpasse os ekstremvejrssituationer. Eksempelvis kan der udarbejdes strategier for bæredygtig markvanding og bæredygtig sikring af veje og andre tekniske anlæg.
- ▶ analysere behovet for drikkevand frem mod år 2100 for derved at tilvejebringe bedre grundlag for beslutninger vedrørende byudvikling og muligheder for lokalisering af fremtidige kildefelter til indvinding af drikkevand i regionen.
- ▶ analysere hvor der er særlige behov eller interesser.

Regionsrådet og de 19 kommuner anbefaler:

- ▶ Alle offentlige og private regionale aktører at indgå i netværk med henblik på at bringe ny viden i spil og derved fremme klimatilpasningsaktiviteter i regionen.
- ▶ Staten at skabe incitamenter, der fører til løsninger, som kan tage højde for klimaforandringerne, såvel ved renoveringer som ved nyanlæg.
- ▶ Staten at fastsætte et fælles niveau for, hvilken vandstandsstigning, der skal planlægges for.
- ▶ Staten at revidere planloven, så kommunerne får mulighed for, eksempelvis i lokalplaner, at stille krav for at varetage klimatilpasnings- og miljøsyn.

Energi og miljø

I 2030 har vi bragt regionen i front med konkurrencedygtige virksomheder og videninstitutioner indenfor bæredygtig energiforsyning og miljøvenlig innovation

Det vil sige:

- ▶ Allerede i 2025 stammer mindst 50 % af energiforbruget i regionen fra vedvarende energikilder.
- ▶ Udledning af CO₂ og andre drivhusgasser er reduceret.
- ▶ Ligeværdige hensyn til miljø, økonomi og sociale forhold er betegnende for den vedholdende miljøindsats i Region Midtjylland - også når det gælder forebyggelse af yderligere miljøpåvirkninger.
- ▶ I regionen er der udviklet og afprøvet perspektivrige teknologier og løsninger indenfor bæredygtig energi.
- ▶ Affald har skiftet status fra at være et miljøproblem til i højere grad at være en ressource.
- ▶ Biomasseressourcerne, herunder landbrugets restprodukter, anvendes mest bæredygtigt og under hensyntagen til balancen i fødevare- og energiproduktion.
- ▶ Digitaliseringens muligheder udnyttes, og der er udviklet et sammenhængende intelligent energisystem, som kan håndtere udfordringerne forbundet med den stigende anvendelse af vedvarende energikilder.
- ▶ Regionen er blevet et internationalt udstillingsvindue for bæredygtige løsninger på fremtidens miljømæssige udfordringer og for virksomhederne indenfor cleantech-området.

Energi og miljø handler især om:

Miljøet påvirkes af den måde, vi indretter os på. I Region Midtjylland har vi en særlig styrkeposition inden for udvikling og anvendelse af vedvarende energi.

For at begrænse miljøpåvirkningerne, er det nødvendigt med en målrettet indsats for udvikling og implementering af miljørigtige løsninger.

Den danske vindmøllesucces har haft stor betydning for at bringe Danmark og Region Midtjylland i front internationalt, når det gælder udvikling af ny vindmølleteknologi. Erfaringer herfra og nye rammevilkår kan bruges til at skabe positiv udvikling for andre forretningsområder. Det gælder eksempelvis udvikling af nye løsninger til udnyttelse og integrering af vedvarende energi, sikring af rent drikkevand, reduktion af vandforbrug og reduktion af restaffald.

Øget samspil og samarbejde mellem forsknings-, viden- og uddannelsesinstitutioner, kommuner, virksomheder og region skal sikre, at miljømæssigt bæredygtige løsninger også er kommercielt bæredygtige.

Region og kommuner skal være bæredygtige virksomheder og efterspørge energi- og miljørigtige løsninger ved drift og byggeri. Bygninger og byggeri skal fungere som udstillingsvinduer for teknologier og løsninger.

Der er mange muligheder for at opdyrke nye forretningsområder. Eksempelvis har Region Midtjylland opnået førerposition på internationalt niveau i forbindelse med at fjerne forureningen på Harboøre Tange (Høfte 42). Her er i samarbejde med virksomheder og universiteter udviklet særlige oprensningsteknologier, som kan videreudvikles og kommercialiseres.

Danmark er den relativt største producent af affald, og i Danmark er vi specialister i at sortere og genanvende affald. Cradle to cradle (også kaldet vugge til vugge og C2C) kan med fordel styrkes og stå stærkere i virksomhedernes overvejelser om at arbejde med at tilpasse strategi, miljø og innovationsledelsessystemer til morgendagens forretningsområder.

Regionen og de 19 kommuner vil:

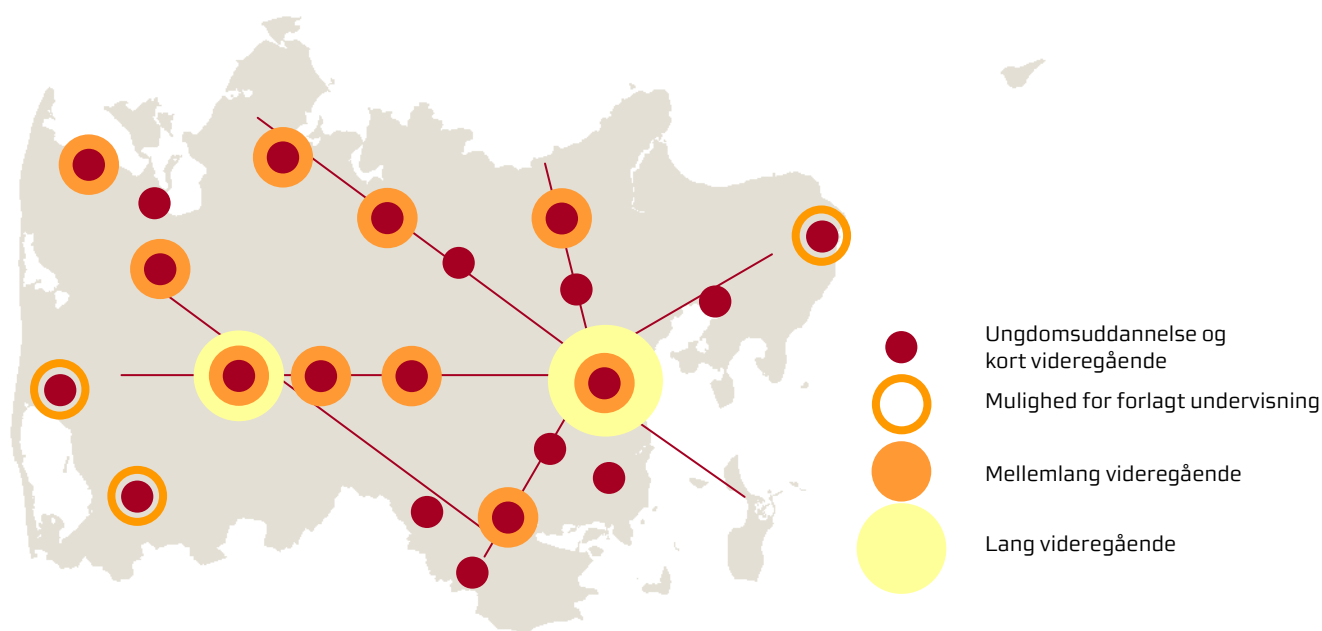
- ▶ Skabe samarbejde mellem flest mulige aktører, herunder energiselskaber og andre relevante aktører bl. a. om at nå energiperspektivplanens vision om 50 % vedvarende energi i 2025 og 100 % i 2050.
- ▶ arbejde for at kommuner og region sammen videreudvikler de fælles energiregnskaber til et redskab, der muliggør opstilling af strategiske mål på klima- og energiområdet.
- ▶ udarbejde analyser til afdækning af potentialerne for fremtidige anvendelse af biomasseressourcer til energi under hensyntagen til balancen i fødevarer- og energiproduktionen.
- ▶ fremme aktivt gennemførelse af energibesparelser og effektiviseringer.
- ▶ være vores ansvar bevidst og vælge bæredygtige løsninger ved ombygning og nybyggeri. Vi vil efterspørge miljørigtige løsninger, også selvom de endnu ikke er opfundet.
- ▶ fremme initiativer med fokus på at udvikle partnerskaber og styrke samarbejder på tværs af geografi og med relevante aktører i ind- og udland blandt andet for at fremme cradle to cradle (vugge til vugge, C2C) som princip.
- ▶ understøtte udvikling og demonstration af fremtidens teknologi og forretningsmodeller med henblik på at skabe yderligere erhvervsudvikling og synergi.

Regionen og de 19 kommuner anbefaler:

- ▶ Plan- og byggemyndigheder at være opmærksom på at planlægge og etablere nye byudviklingsområder, så de placeres hensigtsmæssigt i forhold til den eksisterende energiinfrastruktur, så behovet for energi til eksempelvis transport og varme mindskes.
- ▶ Staten: at arbejde for at sikre hensigtsmæssige rammer for udbygning af vedvarende energi, herunder etablering af nødvendige lovgivnings- og afgiftsmæssige vilkår.
- ▶ Staten: at understøtte udviklingen af det danske forspring indenfor vedvarende energi ved fortsat at sikre bedre muligheder for test og afprøvning.
- ▶ alle at anvende og efterspørge bæredygtige løsninger.

Uddannelse

I 2030 tilbyder vi alle borgere et uddannelsessystem, der er fleksibelt og sammenhængende og desuden tilgodeser samfundets behov for viden og kompetente medarbejdere

Det vil sige:

- ▶ International viden bringes i spil i uddannelses- og forskningsinstitutioner samt i virksomheder.
- ▶ Der arbejdes med udgangspunkt i, at alle borgere skal have mulighed for at bringe deres talenter i spil. Det indebærer blandt andet i ungdomsuddannelserne, at drenges uddannelsesniveau kommer på højde med pigernes, og at stadig flere borgere vil forbedre deres læsefærdigheder og dermed få adgang til efteruddannelse, bedre jobmuligheder og højere livskvalitet.
- ▶ Stadig flere gennemfører ungdomsuddannelse, faglige uddannelser, videregående uddannelse og efteruddannelse.
- ▶ Der er fortsat adgang til flere forskellige ungdomsuddannelser i hele regionen. Efter- og videregående uddannelse udbydes fra synergiskabende campus i regionens større byer og ved forlagt undervisning. Den geografiske fordeling af uddannelsesmulighederne er illustreret herover.
- ▶ Digitale løsninger anvendes, hvor det er relevant, både for at optimere kvaliteten af uddannelserne og for at fjerne barrierer for studerende, som bor langt fra en uddannelsesinstitution.
- ▶ Det sammenhængende uddannelsessystem er karakteriseret ved, at det opleves som enkelt at bevæge sig gennem uddannelsessystemet eller skifte spor i et uddannelsesforløb. Sammenhængen omfatter også adgang til et tilstrækkeligt antal lære- og praktikpladser, hvilket er afgørende for fremdriften i de unges uddannelse.
- ▶ Forskning og erhvervsliv er integrerede parter i udvikling af uddannelsessystemet. Hele systemet har opmærksomhed på samfundets kompetencebehov, herunder innovation og internationalisering som elementer i kompetenceudvikling. Gennem studentervæksthuse sættes fokus på iværksætterier.

Uddannelse handler især om:

Et højt vidensniveau i alle regionens virksomheder, en kompetent og velkvalificeret arbejdsstyrke samt netværk, som understøtter videndeling, er centrale faktorer, der bidrager til at stimulere vækst og udvikling i hele regionen.

Uddannelse til flere er en væsentlig forudsætning for den velstand, der giver borgeren mulighed for sundhed, trivsel og velfærd.

Alt for mange får ikke en uddannelse, og derfor er der udsigt til mangel på arbejdskraft med faglige og videregående uddannelser. Det er centralt at bringe talenterne i spil hos alle.

Mange steder i regionen og internationalt er der gode erfaringer i motivation for læring, effektiv indlæring og i at få flere til at lære mere. Disse gode erfaringer skal vi bruge.

For at fremme, at et højere uddannelsesniveau i regionen også afspejles i højere velstand, skal kompetencerne svare til samfundets behov og udviklingspotentiale.

Der er behov for, at tilstrækkeligt mange har lyst og evner til at starte og drive virksomhed, samt at de

kompetencer, som virksomheder og videninstitutioner har behov for til såvel drift som udvikling, er til stede.

Det har derfor høj prioritet at udvikle iværksætter- og it-kompetencer, internationalt udsyn, samt at erhvervslivet tager sin del af ansvaret for, at de nødvendige uddannelser udbydes.

For at fremme virksomhedernes konkurrenceevne på internationalt niveau, skal der bygges bro mellem videninstitutioner og virksomheder i hele regionen.

For at sikre kompetenceudvikling i bredden skal der være et stærkt samspil mellem beskæftigelses-, uddannelses- og erhvervspolitiske tiltag – således at der arbejdes sammen om at løfte kompetencer på alle niveauer.

Der skal være uddannelsesmuligheder tilgængelige i hele regionen og i mange forskellige former og konstellationer. Alle skal arbejde på, at viden udvikles og gøres tilgængelig i hele regionen. Aarhus' styrkeposition indenfor forskning og videregående uddannelse skal anvendes bl. a. gennem samarbejde med forsknings- og uddannelsesinstitutioner i øvrige dele af regionen.

Regionen og de 19 kommuner vil:

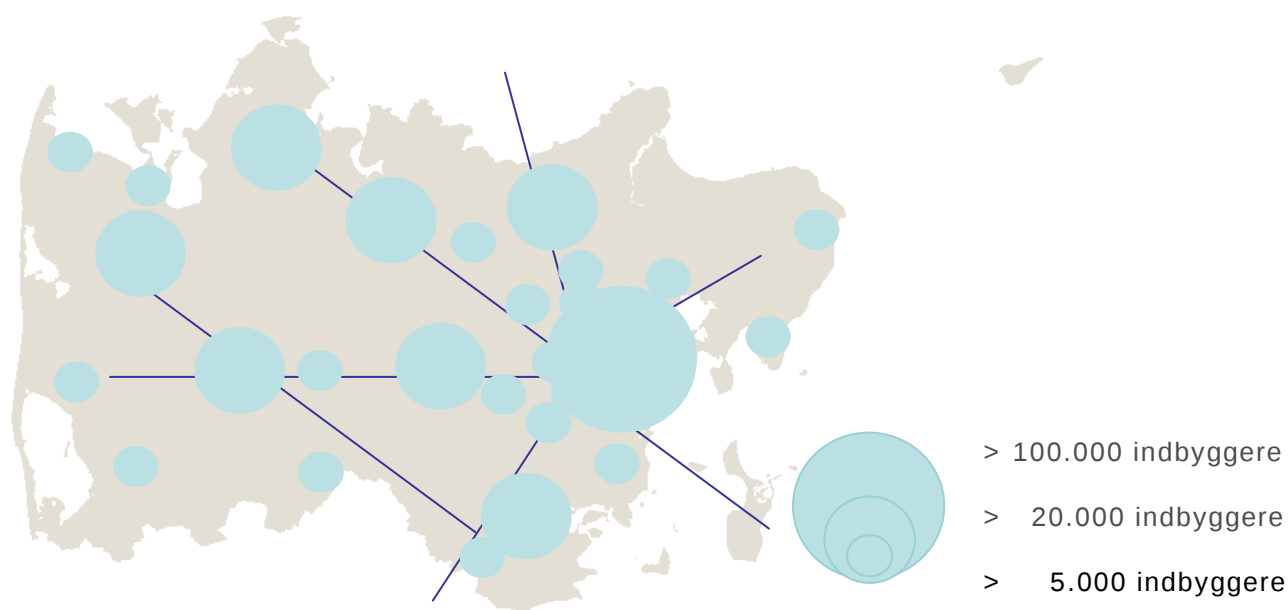
- ▶ i forbindelse med revision af Region Midtjyllands uddannelsespolitik undersøge, hvorledes vi kan understøtte anerkendelse af, at alle har talenter, og at disse bringes i spil. Yderligere vurderes, hvorvidt vejledningen i ungdomsuddannelse kan justeres, så uddannelsessystemet opleves som mere sammenhængende.
- ▶ arbejde for:
 - ▶ nærhed i ungdomsuddannelserne,
 - ▶ videreudvikling af regionens videns- og erhvervsmæssige styrkepositioner – blandt andet gennem regionalt, nationalt og internationalt samarbejde og netværksdannelse, der fremmer morgendagens forretningsområder og morgendagens styrkepositioner.
 - ▶ etablering af konkrete samarbejdsprojekter mellem virksomheder og videnmedarbejdere, som kan give virksomhederne erfaringer med effekten af at få mere viden ind i virksomheder
 - ▶ at højt uddannet arbejdskraft i større udstrækning anvendes i små og mellemstore virksomheder i hele regionen.
 - ▶ dækning med digital infrastruktur med tilstrækkelig kapacitet til, at digitale netbaserede løsninger kan anvendes i hele regionen
- ▶ bidrage til initiativer, der mindsker frafald fra uddannelser på alle niveauer.
- ▶ tilbyde lære- og praktikpladser på egne institutioner, også med henblik på studerende som katalysatorer for udvikling og videntilførsel.
- ▶ opmuntre til en øget international udveksling af studerende med henblik på inspiration og internationalt udsyn.
- ▶ deltage i europæiske og internationale netværk, analyser og projekter, der fremmer nye modeller, løsninger og interkulturelle kompetencer.

Regionen og de 19 kommuner anbefaler:

- ▶ alle parter at fokusere på: at styrke det sammenhængende uddannelsessystem, skabe mere fleksible overgange mellem uddannelsesinstitutionerne og mindske frafald i overgangene mellem de forskellige uddannelsesniveauer, herunder etablere lære- og praktikpladser.
- ▶ Vækstforum: fortsat at styrke netværk og samarbejde mellem erhvervslivet, uddannelses- og forskningsinstitutionerne samt beskæftigelsesregionen for at styrke vidensniveauet i alle typer af virksomheder.
- ▶ viden- og uddannelsesinstitutioner at samarbejde med erhvervslivet i hele regionen gennem videnoverførsel og forlagt uddannelse.

Byer og landskab

I 2030 indgår byer i samarbejde med deres opland og andre byer for at styrke hinanden og generere udvikling. Vi har sikret rent grundvand og der er i stigende grad opnået bæredygtighed

Det vil sige:

- ▶ Samarbejder på tværs af byer og det åbne land gør det muligt at etablere eller udbygge særlige styrkepositioner f.eks. på turismeområdet.
- ▶ Nationalparker og landskabsstrøg, der er udpeget af de regionale aktører, er trækplastre for bosætning og erhverv i oplandet. Her har fjernelse af faldefærdige bygninger og reetablering af råstofgrave høj prioritet.
- ▶ Kendte forureninger, der kan true grundvandsmagasinerne, er under kontrol, og vi kan stadig forsyne regionen med rent, ubehandlet drikkevand. Regionens råstoffer udvindes i takt med behovet og under hensyntagen til dem, der berøres af udvindingen.

Byer og landskab i region Midtjylland:

Region Midtjylland vil understøtte byernes rolle som katalysatorer for vækst, blandt andet ved at fremme samarbejder mellem byerne indbyrdes samt mellem by og opland. Når byernes roller skal udnyttes optimalt, skal byernes mangfoldighed og specialiseringer prioriteres. Byer og opland er hinandens forudsætninger og supplerer hinanden i et samspil, med respekt for forskellighed.

Vi skal alle værne om vore værdifulde landskabsressourcer. Ved at bygge tættere fremfor at lade byerne vokse ud i det åbne land, kan transportbehovet mindskes og dermed behovet for yderligere eller større vejanlæg. Samtidigt understøttes underlaget for den kollektive transport.

Brugen af by og landskab må desuden ske respektfuldt i forhold til ressourcerne under jordens overflade, bl.a. ved sikring af grundvandsressourcer.

Når styrkepositioner i hele regionen skal fastholdes og udvikles, er der behov for at koble udviklingsinitiativer mellem centre og opland, som for eksempel på turismeområdet. Udviklingsinitiativer og strategiske samarbejder skal oftest ikke omfatte hele regionen, men typisk organiseres i forskellige grupperinger af kommuner og byer – også på tværs af regioner.

Øget tilgængelighed for borgere til landskabet bør sikres under hensyn til balance mellem jordbrugsdrift og rekreative formål

Borgere og turister i Region Midtjylland værdsætter og tiltrækkes af de mange oplevelsesindtryk, vort landskab og kysterne giver; med byer i varierende størrelse, søer, skove og marker, som appellerer til bevægelse og rekreation. Dette giver sundere borgere og basis for indtægter til turisterhvervet.

Regionen og de 19 kommuner vil:

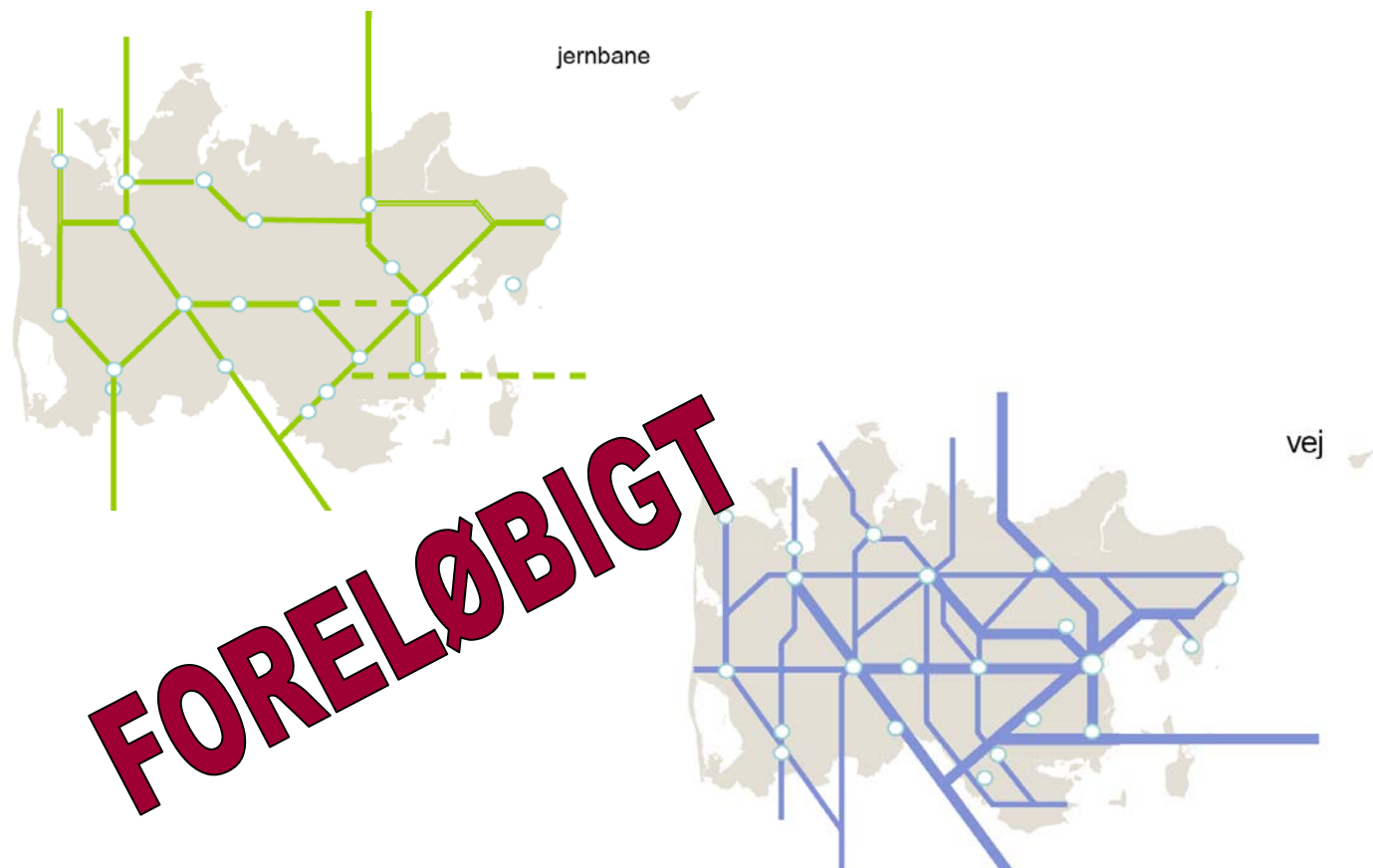
- ▶ understøtte samarbejder, hvor byer og opland kobles med henblik på at fastholde og udvikle styrkepositioner samt udbygge og udnytte mulighederne ved digitalisering. Det gælder f.eks. kystturisme, erhvervsturisme og kultur samt smart cities og smart region.
- ▶ indsamle regionale, nationale og internationale erfaringer og formidle mulighederne for at understøtte udviklingen af mere attraktive byer, herunder også landsbyer, og landskabsstrøg samt nationalparker.
- ▶ årligt uddele en pris til en landsby eller gruppe af landsbyer, der har vist særligt engagement eller særlig udvikling, som kan inspirere andre.
- ▶ fremme kvalitet i landskabsstrøg i samarbejde med de regionale aktører.
- ▶ fremme brugerinteressen for og udviklingen af bæredygtig fødevarerproduktion ved gennemførelse af innovative initiativer regionalt samt ved øget anvendelse af lokalt producerede og økologiske produkter i egne kantiner og madordninger.
- ▶ prioritere rensning af grundvandstruende forureninger højt.

Regionen og de 19 kommuner anbefaler:

- ▶ Staten at gøre det muligt for kommunerne at foretage byudvikling i udpegede OSD-områder (områder med særlige drikkevandsinteresser) under forudsætning af, at der foretages nødvendig sikring af grundvandsressourcen.
- ▶ Staten at fremme udvikling af de nødvendige værktøjer til sikring af grundvandet også i byområder.
- ▶ Staten at gøre det muligt at realisere byudvikling og udvikling af turismefaciliteter ved, om nødvendigt, at dispensere fra beskyttelseslinjer, når et tilsvarende eller større areal i regionen udtages til samme benyttelse.
- ▶ Staten at gøre det muligt at pålægge særlige ruter for transport af udvundne råstoffer med henblik på at tage hensyn til bebyggelser og rekreative områder.

Mobilitet

I 2030 er vej- og banenettet udbygget og vi har indført miljøvenlige kollektive transportløsninger samt et fintmasket digitalt højhastighedsnetværk. Det giver fri tilgængelighed for borgere, varer og informationer

Det vil sige:

- ▶ Infrastruktur og trafikale tilbud har en kvalitet, der tiltrækker væksts bærende virksomheder og institutioner til regionen.
- ▶ Den faste forbindelse over Kattegat muliggør en transporttid på 1 time med tog mellem Østjylland og Hovedstaden. Dette øger konkurrenceevnen og underbygger et stærkt og sammenhængende uddannelses- og arbejdsmarked.
- ▶ Den kollektive trafik er en stærk konkurrent til bilen, idet den er hurtig, energieffektiv og koordineret. Der er etableret letbane i Østjylland og skabt sammenhæng i hele jernbanenettet.
- ▶ Regionen er en del af EU's overordnede transeuropæiske transportnet TEN-T for sø, vej og jernbane. Således er der gode togforbindelser fra regionen til det europæiske højhastighedsjernbanenet.
- ▶ Sø- og jernbanetransporten udgør et bæredygtigt alternativ og supplement til vejtransporter i Europa. Havnene i regionen understøtter således en bæredygtig udvikling i det samlede nationale og regionale transportnet.
- ▶ Én interkontinental lufthavn i Danmark og vestdanske lufthavne med daglige inter-europæiske ruteflyvninger fastholdes.
- ▶ Mobilforbindelse og bredbånd med tidssvarende høj kapacitet i hele regionen er afgørende for regionens udvikling – blandt andet for bosætning, erhvervsliv og uddannelse.

Mobilitet handler især om:

Høj mobilitet er afgørende for, at borgere og virksomheder i Region Midtjylland kan få optimale betingelser for at trives og udvikles. Infrastrukturen er et vigtigt redskab for at understøtte den regionale udvikling.

EU-Kommissionens hvidbog om transport i 2050 af marts 2011 lægger retningen for fremtidens udvikling, der skal sætte på tre områder:

- ▶ Forbedring af alle former for køretøjers energieffektivitet
- ▶ Optimering af multimodale logistikkæder (kombination af flere transportformer)
- ▶ Trafikstyrings- og informationssystemer og markedsbaserede incitamenter

Effekt målet for EU's transportindsats er, at transportsektorens CO₂-emissioner nedskræres med 60 % inden 2050.

Infrastrukturen i Region Midtjylland skal være tidssvarende og være i stand til at skabe en region i balance med god fremkommelighed og gode forbindelser til omverden.

Regionsrådet og de 19 kommuner står derfor sammen om 5 højt prioriterede infrastrukturelle investeringer, og der er enighed om at disse fastholdes i den næste periode gennemført:

- ▶ Fast forbindelse over Kattegat til hurtigvej og biler
- ▶ Højklasset vej/motorvej mellem Viborg og Aarhus

- ▶ Udvidelse af motorvej E45 fra Randers til Kolding
- ▶ Motorvej mellem Herning og Holstebro Nord
- ▶ Letbane i Aarhus-området med muligheder for senere udbygning

Den kollektive trafik skal udgøre et sammenhængende net, hvilket sikres ved koordinering og samarbejde mellem regioner, kommuner, trafikselskaber og andre aktører. Den kollektive trafik skal være hurtig, attraktiv og energieffektiv.

Den størst mulige effekt af investeringerne i infrastruktur skal sikres. Kattegatforbindelsen vil naturligt forkorte rejsetiden mellem Midtjylland og Hovedstadsområdet væsentligt – men sammentænkning med øvrig infrastruktur er en forudsætning for at få det fulde udbytte af investeringen.

Kapacitetsproblemerne for den nord-sydgående trafik er en anden central udfordring for at styrke fremkommeligheden i forhold til omverden og understøtte udviklingen i regionen.

Endelig må der tages hensyn til uddannelsessøgendes mobilitet i forbindelse til og fra arbejdspladser og øvrige aktiviteter. Det er en udfordring at videreudvikle den eksisterende trafik. Herunder er der behov for kortere rejsetider på den jyske længdebane, fleksibel kollektiv bustrafik, videreudvikling af letbane- og bybanestrækninger, hensigtsmæssige omstigningssteder mellem cykel, bil, bus og tog, koordinering af køreplaner mv.

Regionen og de 19 kommuner vil:

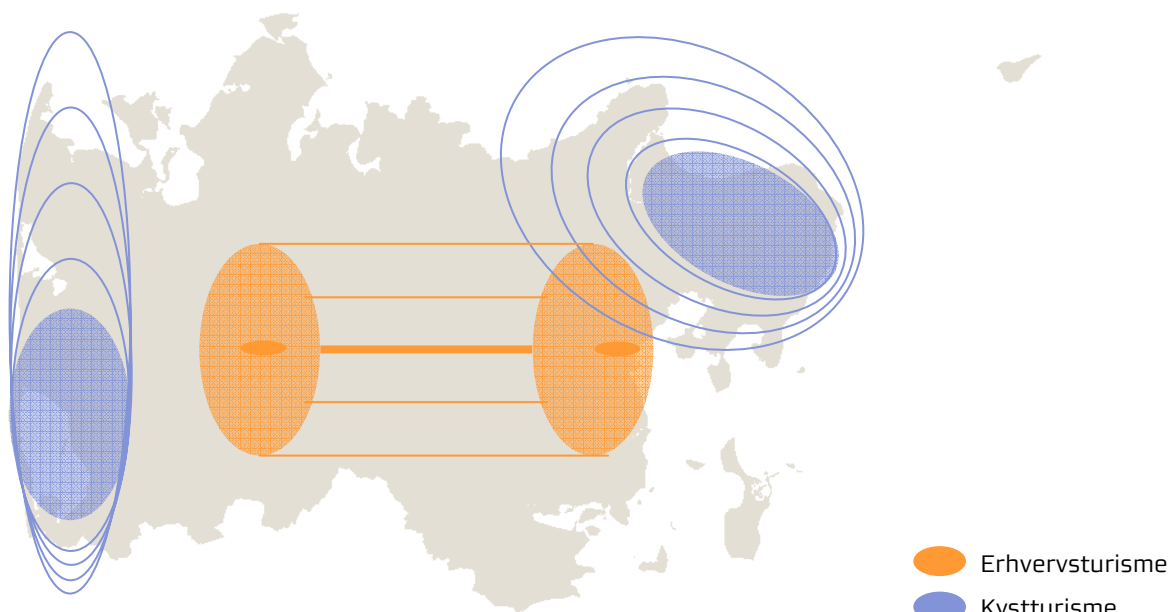
- ▶ arbejde for øget mobilitet, der styrker produktivitet, viden og levevilkår i hele regionen
- ▶ finde løsninger, der sikrer fremkommelighed og mobilitet – både internt i regionen og i forhold til omgivelserne
- ▶ tilskynde staten til at udarbejde et grundlag for en principbeslutning om en fast Kattegatforbindelse sammen med Kattegatkomitéen
- ▶ understøtte potentialet i Kattegatforbindelsen gennem koordinering, tilpasning og udbygning af vej- og banestrækninger og øvrige afledte anlæg
- ▶ stimulere til regionalt samarbejde om bæredygtig transport med kommuner, trafikselskaber, trafikoperatører, virksomheder og ansvarlige for bestilling og levering af transportydelser.
- ▶ indgå i samarbejder om udvikling af fleksible kollektive trafikløsninger og øvrig social offentlig finansieret transport i tyndt befolkede egne.
- ▶ deltage aktivt i samarbejdet med staten, kommuner og Midttrafik om udvikling af letbanebetjeningen i Østjylland.
- ▶ samarbejde nationalt og internationalt om kobling af regionen via højhastighedsbaner og veje, som del af EU's overordnede TEN-T-net (Transeuropæiske Transportnet).
- ▶ samarbejde med havnene om udviklingsprojekter, som kan være med til at underbygge og udvikle havnenes betydning for en bæredygtig transport.
- ▶ arbejde for digitale højhastighedsforbindelser overalt i regionen og fremme udviklingen af digitale samarbejdsformer, så afstand ikke er en barriere.

Regionen og de 19 kommuner anbefaler:

- ▶ Staten i samarbejde med relevante aktører at udarbejde en national mobilitetsplan.
- ▶ Staten at etablere en brugerbetalt fast Kattegatforbindelse.
- ▶ Staten at fremme baneinvesteringer, der kan nedbringe rejsetiden på hovedstrækningerne samt at forbedre trafikbetjeningen på sidestrækningerne.
- ▶ Stat og kommuner at lade mobilitet og tilgængelighed indgå som centrale elementer i den fysiske planlægning.
- ▶ Stat, kommuner og trafikselskaber at samarbejde med regionen om udvikling af den kollektive trafik gennem forsøg.
- ▶ Kommuner og trafikselskaber at sikre fleksible transporttilbud, hvor der ikke er passagergrundlag for rutetrafik.
- ▶ relevante aktører at sikre gode skiftemuligheder mellem cykel-, tog-, bil- og bustrafik.
- ▶ Staten at sikre fuld mobildækning og dataforbindelse med tidssvarende høj kapacitet.

Erhverv og turisme

I 2030 er der skabt et globalt konkurrencedygtigt erhvervsliv, der baserer sig på bæredygtig vækst og har formået at omsætte samfundets udfordringer til forretning

Det vil sige:

- ▶ Virksomhederne genererer vækst via øget samspil med videninstitutioner i ind- og udland om de relevante erhvervsstyrkepositioner.
- ▶ Med henblik på at øge de unges fremtidige kvalificering til og beskæftigelse i erhvervslivet indgår flere virksomheder i samarbejdsforløb med viden- og uddannelsesinstitutionerne.
- ▶ Det offentlige understøtter virksomhedernes udvikling og konkurrenceevne ved i stigende grad at efterspørge bæredygtige løsninger – også dem, der endnu ikke er opfundet. Gerne i form af offentlig-privat innovation eller offentlig-private partnerskaber.
- ▶ Stadig flere virksomheder i regionen deltager aktivt i at udvikle og implementere løsninger på miljø- og klimaudfordringerne – også på internationalt niveau.
- ▶ Større udbredelse af produktionsmetoder, der har fokus på at reducere ressourceforbrug, herunder energiforbrug og affaldsmængde.
- ▶ Såvel offentlige som private arbejdsgivere er opmærksomme på de ressourcer og kompetencer, der findes blandt ikke-erhvervsaktive.

Erhverv og turisme handler især om:

Erhvervslivet er afgørende for en høj levestandard for borgerne. Erhvervslivets udvikling og relationer globalt er afgørende for, at Region Midtjylland kan være en socialt, miljømæssig og økonomisk bæredygtig international vækstregion.

Virksomheder i Region Midtjylland er i global konkurrence med krav om høj produktivitet, værdiskabelse og omstillingsparathed, samt evner til at udnytte de nye globale markeder.

Bæredygtighed er et stadig stærkere opmærksomhedsområde og baggrund for fremtidige produkter og markedsandele.

Region Midtjylland vil derfor bidrage til at skabe de bedste rammevilkår og forudsætninger for, at virksomhederne klarer sig godt og bæredygtigt i den globale konkurrence og vil fremme at virksomheder og videninstitutioner i stigende grad tager afsæt i de samfundsmæssige udfordringer, når der skal skabes innovation og vækst.

Region Midtjylland vil bidrage til at sikre, at de fornødne kompetencer til såvel produktion som udvikling er tilgængelige. I regi af Vækstforum understøttes innovation og internationalisering, især hvor virksomhederne i regionen har særlige styrkepositioner.

Dette gælder i forhold til energi og miljø, fødevarer, turisme og velfærdsteknologi, men også videnerhverv og kreative erhverv.

Region Midtjylland har en styrkeposition indenfor energi- og miljøløsninger. Med afsæt heri er erhvervsmæssige potentialer i udvikling af nye løsninger på klimaforandringer.

Fødevarereproduktion er tillige en styrkeposition for regionen, som vi fortsat skal udvikle. Dertil kommer velfærdsteknologi som et nyt og stærkt voksende område, hvor samfundsmæssige udfordringer kan anvendes som omdrejningspunkt for at generere fremtidig vækst og velfærd.

Region Midtjylland vil også bidrage til at fremme udviklingen af andre videnerhverv som kan være en væsentlig kilde til innovation - herunder i de kreative erhverv.

Region Midtjylland har med sine byer, conferencefaciliteter og natur - med havet som det centrale omdrejningspunkt - gode forudsætninger for at tiltrække turister til ferie såvel som erhvervsbesøg.

Regionen og de 19 kommuner vil:

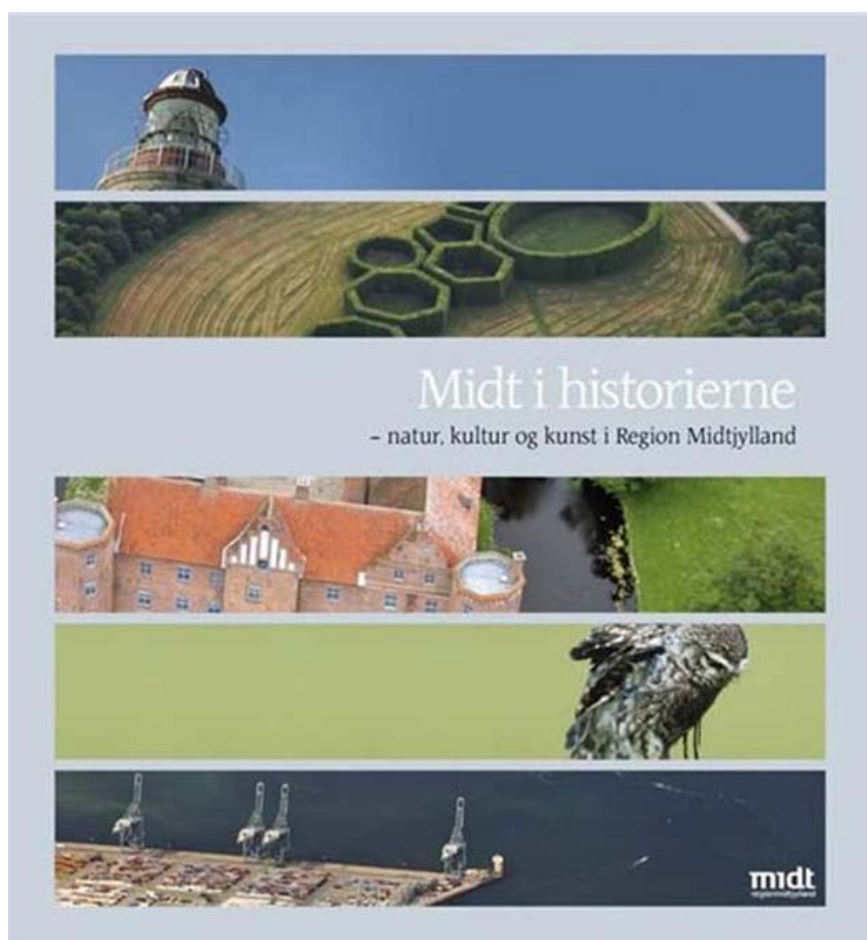
- ▶ bakke op om det regionale vækstforums erhvervsudviklingsstrategi og med den regionale udviklingsplan give inspiration til kommende erhvervsudviklingsstrategier.
- ▶ arbejde for at turismens erhvervsmæssige styrkepositioner udnyttes maksimalt, især i de områder, der har særligt potentiale herfor, j. fr. illustrationen.
- ▶ aktivt efterspørge bæredygtige løsninger i forbindelse med indkøb, renovering og nybyggeri.
- ▶ at det nye hospital i Gødstrup og universitetshospital i Skejby samt udbygninger på regionshospitalerne i Viborg, Horsens, Silkeborg og Randers samt sundhedshusene forskellige steder i regionen fremmer erhvervsudvikling ved at efterspørge bæredygtige og innovative løsninger.
- ▶ tilskynde til at arbejde for udvikling af nye velfærdsteknologiske løsninger.
- ▶ skabe samarbejder på nationalt og internationalt plan, der kobler viden med relevante erhvervsstyrkepositioner.
- ▶ fremme offentligt-private samarbejder .
- ▶ aktivt arbejde for at fremme internationale relationer, som styrker det globale udsyn for virksomheder og borgere.
- ▶ arbejde for mobildækning og højhastighedsbånd i hele regionen for herved at muliggøre virksomhedsetablering og bosætning - også i de tyndt befolkede områder, som udnytter og forudsætter intelligent brug af nye teknologier.
- ▶ arbejde for en bedre infrastruktur, der fremmer mobilitet for pendlere og virksomheder i hele regionen.

Regionsrådet og de 19 kommuner anbefaler:

- ▶ Relevante aktører fortsat bestræber sig på at skabe bedre sammenhæng mellem beskæftigelses-, uddannelses- og erhvervsudviklingsområderne.
- ▶ Vækstforum fortsat styrker internationalisering og lægger vægt på at understøtte uddannelse og kompetenceudvikling, innovation, iværksætteri samt digitalisering.

Kultur

I 2030 er alle opsat på at bringe kreative kompetencer i spil. Kulturlivet i Region Midtjylland favner fortid, nutid og fremtid

Det vil sige:

- ▶ De kulturelle tilbud inviterer borgerne til at deltage aktivt i regionens kreative og kulturelle liv.
- ▶ Det kulturelle liv bidrager til anerkendelse og åbenhed over for dem, der skiller sig ud og udfordrer det givne.
- ▶ Det kulturelle liv i regionen fungerer som magnet for turister, studerende, arbejdskraft og erhvervsliv.
- ▶ Kulturelle tilbud og særkender bidrager til, at turismeudviklere, byer og kulturinstitutioner sammen kan skabe fritids- og kulturtilbud af international standard.
- ▶ Kulturinstitutioner, erhvervsliv og foreningsliv samarbejder om at udvikle regionens kulturelle styrker. En del af dette arbejde foregår i regi af det regionale kulturprojekt Aarhus 2017 og forventes at bidrage til udvikling langt ud over kulturområdet. Aarhus 2017 har temaet "Gentænk" og sætter fokus på demokrati, mangfoldighed og bæredygtighed.
- ▶ Unge skal understøttes i deres evner som fornyere i kreative, kunstneriske og erhvervsmæssige sammenhænge.

Kultur handler især om:

Kultur er drivkraft for udvikling, nytænkning og livskvalitet. Kultur er vigtig for såvel borgerne, erhvervslivet som de besøgende.

Kandidaturet til europæisk kulturhovedstad (Aarhus 2017) er et eksempel på, at kultur kan anvendes strategisk og skabe sammenhæng i hele regionen: Kultur kan forandre!

De kulturelle aktører i regionen er dels kulturinstitutionerne, dels øvrige kreative individer eller grupper. Ved at bringe de kulturelle aktører i samspil med eksempelvis erhvervslivet er der basis for udvikling hos begge parter. Måske påvirkes erhvervslivet ved samspillet til at tænke mere kreativt, og dermed se nye muligheder, og den kulturelle aktør bliver inspireret til i højere grad at gøre en forretning ud af sin kunst.

Turisme er en af den midtjyske regions styrkepositioner og omfatter alle typer af ferieformer samt mange muligheder for kulturelle aktiviteter og oplevelser.

Det vil i den sammenhæng være af stor betydning, at det lykkes at få udviklet og konkretiseret oplevelsesøkonomien til at indgå som et centralt element i regionens turisme.

Mange kreative virksomheder tager deres udgangspunkt i eller inspireres af kulturlivet. Kreative erhverv bidrager til innovation og fornyelse i hele erhvervslivet. Virksomheder med et højt input fra kreative erhverv har øget produktinnovation. Succesrige virksomheder, har typisk flere kreativt uddannede og flere ansat i kreative jobfunktioner. Jobs inden for de kreative erhverv flytter ikke i samme grad ud af landet som jobs i det øvrige erhvervsliv.

Region Midtjylland skal være kendt som et fyrtårn for innovation og kreativt samspil mellem arkitektur, ny teknologi og design. Regionen skal udnytte sine stærke kreative miljøer omkring film, animation og it til at skabe nye arbejdspladser og merværdi gennem samarbejde og innovation på tværs af medier.

Regionen og de 19 kommuner vil:

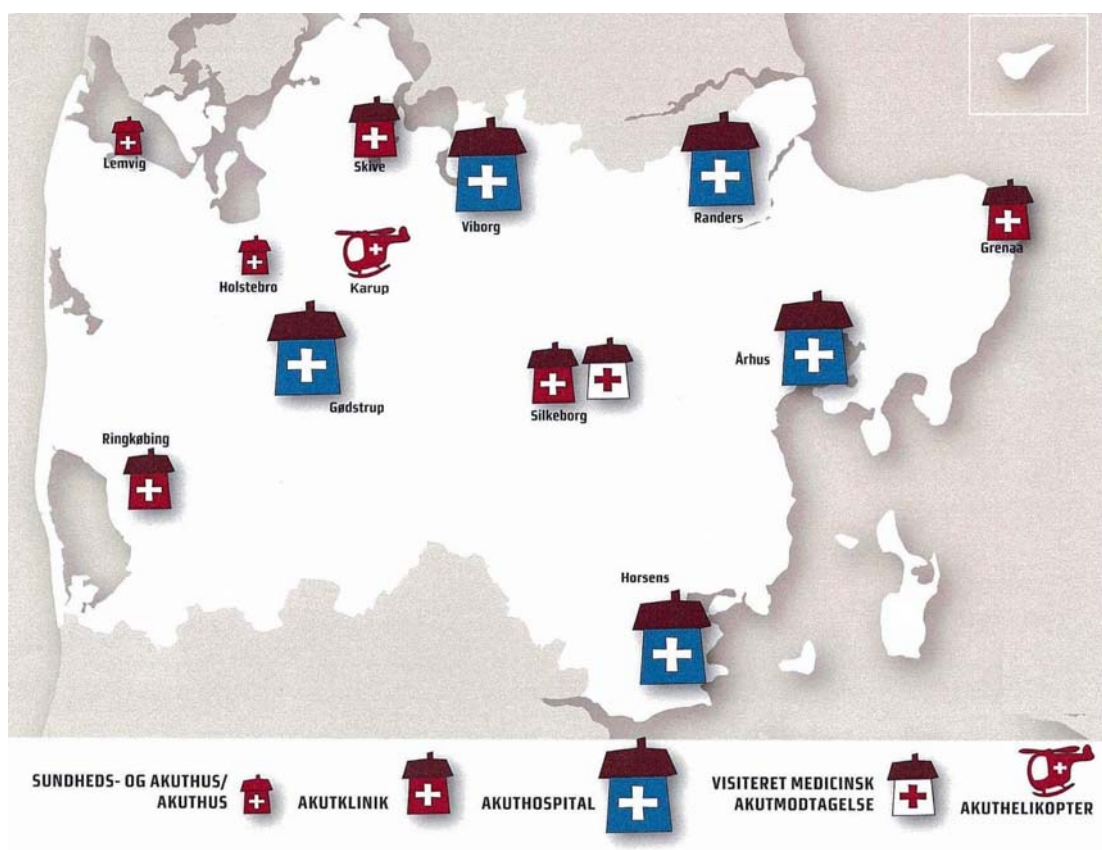
- ▶ bidrage til at realisere kreative og kulturgivne potentialer i regionen til gavn for borgere og erhvervsliv, herunder også turisterhvervet.
- ▶ understøtte kulturel udvikling eksempelvis kulturfaglige netværk på tværs af faggrænser og geografiske grænser, samt internationalt samarbejde og udsyn gennem kulturpolitikken for Region Midtjylland.
- ▶ initiere sparring mellem regionale aktører om udvikling af en kreativ og innovativ kultur karakteriseret ved inklusion, ressourceansvarlighed og kreativ virkelyst.
- ▶ fremme samspil mellem kulturelle aktører og erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner med henblik på at fremme kreativ udvikling.

Regionen og de 19 kommuner anbefaler:

- ▶ Alle aktører at anvende kultur som drivkraft for udvikling i hele regionen.
- ▶ Vækstforum: at understøtte forretningsmuligheder i kreative erhverv og innovation
- ▶ Alle parter at fremme offentligt-private samarbejder i tråd med temaet for Aarhus 2017, "Gentænk"
- ▶ Kulturinstitutionerne at fremme brug af nye teknologier i kulturformidlingen, f.eks. i et samarbejde der kan fremme erhvervspotentialer heri.
- ▶ Foreningskulturen fortsat opmærksomhed på sin rolle lokalt og regionalt i at understøtte trivsel

Sundhed

I 2030 tilbyder vi alle borgere et sundhedstilbud blandt de bedste i Europa – et sammenhængende system, der understøtter ansvar for egen trivsel

Det vil sige:

- ▶ Borgerne har lige adgang til rådgivning, undersøgelse og behandling af høj kvalitet i sundhedsvæsenet. I nogle tilfælde er velfærdsteknologiske og telemedicinske løsninger med til at sikre dette.
- ▶ Decentrale basale sundhedsydelser suppleres af højt specialiserede behandlingstilbud på hospitaler, der kan rekruttere de bedste specialkompetencer.
- ▶ Et sammenhængende og smidigt sundhedsvæsen med fokus på den enkeltes patientforløb prioriteres for at fremme kvalitet, effektivitet og borgernes trivsel.
- ▶ Flere borgere oplever at have et godt helbred, både på grund af den faktiske sundhedstilstand og på grund af oplevelsen af at høre til – eksempelvis på arbejdsmarkedet og i forskellige sociale sammenhænge.
- ▶ Sundhedsvæsenet understøtter den enkeltes indsats for en sund livsstil, såvel fysisk som mentalt.
- ▶ Borgerne har forbedret sundhedsmæssig effekt af gode kost-, ryge-, alkohol- og motionsvaner.
- ▶ Kroniske sygdomme og multisygdom, altså to eller flere sygdomme hos en enkelt person, har store omkostninger for både samfundet og borgere, Derfor får disse patienter særlig opmærksomhed – såvel i forhold til forebyggelse som behandling.

Sundhed handler især om:

Sundhedsvæsenets nærhed, tilgængelighed og kvalitet er væsentligt, når det gælder borgeres tryghed. Dette sikres gennem de lokale praktiserende læger, de decentralt placerede akutklinikker og sundhedshuse og de kommunale sundhedstilbud, som kombineret med telemedicin og behandling i hjemmet sikrer nærhed.

Derudover skal der være adgang til de bedste, højtspecialiserede kompetencer på store hospitaler i regionen.

Sundhedsvæsen og borgernes trivsel rummer begge potentiale for erhvervsudvikling. De store milliardinvesteringer i det nye hospital i Gødstrup og universitetshospital i Skejby samt udbygninger i Viborg, Horsens, Silkeborg og Randers samt udbygninger af sundhedshuse flere steder i regionen fremmer erhvervsudvikling og kombineres med Vækstforums erhvervsudviklingsstrategi med henblik på at fremme nye innovative løsninger.

Hospitalerne er store uddannelsessteder, som sammen med Professionshøjskolen VIA University College og Aarhus Universitet forestår praktik og uddannelse for et stort antal studerende hvert år.

Mange faktorer indvirker på borgernes trivsel og sundhed, eksempelvis sociale forhold, uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet. Det velfungerende samarbejde gennem sundhedsaftalerne mellem regionen og kommunerne om behandling, pleje, sundhedsfremme og forebyggelse er her af stor betydning.

I øvrigt vil Region Midtjylland sikre, at sundhedsvæsenet er forberedt til de ændrede risici for sygdom og smittespredning, som klimaforandringerne ventes at medføre. Således vil overvejelser om sundhed og sygdom integreres i de tværgående initiativer for at imødegå klimaforandringerne.

Regionen og de 19 kommuner vil:

- ▶ arbejde for at det nære sundhedsvæsen (herunder praktiserende læger og sundhedshuse, den præhospitale indsats og hospitaler) samarbejder om helhed, kvalitet, datatilgængelighed og smidighed i patientforløb.
- ▶ samle specialiserede kompetencer på udvalgte hospitaler i regionen med forskningsforpligtelser i internationalt forskningssamarbejde via Aarhus Universitetshospital.
- ▶ understøtte etablering af sundhedshuse/lægehuse i områder med længere afstand til akuthospital..
- ▶ understøtte udviklingen og anvendelse af velfærdsteknologiske og telemedicinske muligheder for diagnostik, behandling og opfølgning. Udviklingen og anvendelsen af disse teknologier og muligheder kan ske i offentlig-privat samarbejde.
- ▶ Indgå i samarbejde om kompetenceudvikling og -opbygning på det velfærdsteknologiske område.
- ▶ arbejde for at uddannelser rettet mod behandlingssystemet også rettes mod forebyggelse.
- ▶ etablere et center i det nye Aarhus Universitetshospital i Skejby for alle regionens hospitaler, der rummer efteruddannelse og udvikling af velfærdsteknologi tæt på patienterne og i samarbejde med erhvervslivet.
- ▶ arbejde for sundhedsmæssig forebyggelse og forbedring af folkesundheden.
- ▶ sikre god adgang til hospitalerne gennem forbedret infrastruktur, letbane mv.
- ▶ sikre borgerne i Region Midtjylland mod smittefarer og andre risici som følge af voldsomme regnskyl.

Regionen og de 19 kommuner anbefaler:

- ▶ Alle aktører at være opmærksomme på deres rolle i forebyggelse af livsstilssygdomme – eksempelvis ved at bidrage til gode kost-, ryge-, alkohol- og motionsvaner.
- ▶ Alle offentlige og private arbejdspladser og institutioner at sikre sund mad i kantiner og køkkener.
- ▶ Stat og kommuner at sikre borgernære rekreative arealer, der kan fremme lysten til fysisk aktivitet og motion for alle.
- ▶ Vækstforum at bidrage til samspil mellem erhvervsudviklingsstrategi og Regionsrådets sundhedsstrategi.

Vær med i dialogen

Ideer og kommentarer, kan indtil den 1. marts 2012 sendes til Region Midtjylland med overskriften "regional udviklingsplan"

regudv@rm.dk

Region Midtjylland
Regional Udvikling
Skottenborg 26
8800 Viborg

Der er blandt meget andet adgang til redegørelse og baggrundsmateriale til den regionale udviklingsplan på regionens hjemmeside www.rm.dk.